

Uchwała Nr S.O.IX.420.14.2022
Składu Orzekającego
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie
z dnia 21 listopada 2022 roku

w sprawie: opinii o możliwości spłaty kredytów długoterminowych przez Gminę Gnojnik.

Na podstawie art.13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) - Skład Orzekający Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w osobach:

Przewodnicząca - Katarzyna Augustynowicz – Skruch
Członkowie - Patrycja Krupa-Róžańska
- Jolanta Nowakowska

postanowił wydać

p o z y t y w n ą z u w a g a m i o p i n i ę

o możliwości spłaty przez Gminę Gnojnik w latach 2022 - 2035 długoterminowych kredytów bankowych w wysokości łącznej 10.150.000,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, o których mowa w art. 243 ust. 3b pkt. 1 ustawy o finansach publicznych zaciąganego w 2022 r.

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 31 października 2022 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie Zespołu Zamiejscowego w Tarnowie wpłynął wniosek Wójta Gminy Gnojnik o wydanie opinii o możliwości spłaty kredytów, które Gmina zamierza zaciągnąć w 2022 r. w łącznej wysokości 10.150.000,00 zł (słownie: dziesięć milionów sto pięćdziesiąt tysięcy złotych i 00/100). Niniejsza opinia została wydana na podstawie uchwał Rady Gminy Gnojnik:

- 1) Uchwały budżetowej na rok 2022 z dnia 31 stycznia 2022 r. Nr XXXIII/296/2022,
- 2) Uchwały z dnia 6 października 2022 r. Nr XL/357/2022 w sprawie zmiany uchwały budżetowej Gminy Gnojnik na 2022,
- 3) Uchwały z dnia 6 października 2022 r. Nr XL/358/2022 w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Gnojnik na lata 2022 - 2039.

Uwzględniono również dane wynikające z wniosku Wójta Gminy Gnojnik nr RFK.3040.2.2022.NLK z 31 października 2022 r.

W wyniku analizy ww. dokumentów ustalono, że kredyty przeznaczone zostaną na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, o których mowa w art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych i dotyczą:

1) kwoty 2.200.000,00 złotych z tytułu kredytu długoterminowego, zaciągniętego w 2021 roku, w Pienińskim Banku Spółdzielczym umową nr 7/2021/701123/BG285 z dnia 30.11.2021r,

2) kwoty 7.950.000,00 złotych z tytułu pożyczki długoterminowej na wcześniejszy wykup obligacji SERII A, C, E wyemitowanych w 2019r., zaciągniętej w 2020 roku, w Banku Spółdzielczym w Sztumie umową z dnia 08.09.2020 r.

Na podstawie złożonego wniosku, Skład Orzekający stwierdził, że Gmina planując postępowanie o udzielenie kredytu długoterminowego z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, dopuściła możliwość składania ofert częściowych, gdzie:

- część nr 1 stanowi: Udzielenie kredytu w kwocie 2.200.000,00 zł.

- część nr 2 stanowi: Udzielenie kredytu w kwocie 7.950.000,00 zł.

W budżecie Gminy Gnojnik na 2022 rok dokonano stosownych zmian związanych z kredytami (w przychodach i rozchodach) oraz określono limit zaciąganych zobowiązań do kwoty zaplanowanej w przychodach.

Uwzględniając wprowadzone zmiany w budżecie Gminy Gnojnik na 2022 rok, relacja określająca możliwości spłaty długu gminy z art. 243 ustawy o finansach publicznych zostaje zachowana.

Skład Orzekający zauważył, w dniu 8 września 2022 r wydał opinię pozytywną z uwagami Nr S.O.IX.420.10.2022 o możliwości spłaty przez Gminę Gnojnik kredytu na podstawie art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy w kwocie 6.729.037,00 zł, tak że łączna kwota 16.879.037,00 zł (kol. 5.1.1.3.1) dotyczy spłat rat przypadających po roku 2022 i podlega wyłączeniu przy wyliczaniu wskaźnika spłaty długu w 2022 r. na podstawie art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy jw. w związku z tym, iż łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty zostaje obniżony. Wyliczenia na podstawie przesłanych materiałów wskazują, że koszty obsługi restrukturyzowanego długu wygenerują oszczędności na poziomie: od 700,00 zł do 5.000,00 zł.

Zastosowano również wyłączenia przy wyliczeniu wskaźnika spłaty długu w 2022 r. na podstawie art. 243 ust. 3b pkt 2 w związku z wcześniejszą spłatą kwoty 4.583.769,00 zł wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych. Dodatkowo zastosowano wyłączenia ze wskaźnika spłaty długu w latach 2023 – 2039 dla rozchodów i obsługi długu, które wynikają z planowanego do zaciągnięcia w roku 2023 nowego długu na zadanie realizowane co najmniej w 50 % ze środków unijnych, zgodnie z brzmieniem art. 243 ust 3a ustawy jak wyżej.

Kredyty, których opinia dotyczy zostały zaplanowane w przychodach w 2022 r., a ich spłata w latach 2022 – 2035 została uwzględniona w wieloletniej prognozie finansowej Gminy. Spłata planowanych do zaciągnięcia kredytów wraz z kosztami ich obsługi nastąpi z dochodów własnych Gminy Gnojnik w latach 2022 – 2035.

Zadłużenie Gminy Gnojnik na podstawie ostatniego sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, będącego w posiadaniu tut. Izby, tj. wg stanu na koniec III kwartału 2022 r. wynosiło 25.015.341,33 zł. Planowane na koniec 2022 r. zadłużenie wyniesie 20.971.572,33 zł. Analizując dane finansowe odnośnie możliwości spłaty przez Gminę Gnojnik kredytów długoterminowych – w tym informacje o stanie zobowiązań dłużnych Gminy, jak również zestawiając je z danymi o poziomie wykonania budżetów lat poprzednich należy stwierdzić, że zdolność finansowa Gminy Gnojnik w zakresie spłaty kredytów na kwotę łącznie: 10.150.000,00 zł w latach: 2022 - 2035 nie budzi

aktualnie zastrzeżeń, uwzględniając między innymi dopuszczalne granice zadłużania się jednostek samorządu terytorialnego, wyznaczone relacją z art. 243 z uwzględnieniem art. 244 ustawy o finansach publicznych oraz art. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 31 grudnia 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.). Konieczność spłaty kredytów nie powinna wpłynąć negatywnie na ciągłość wykonywania zadań przez Gminę Gnojnik. Aktualna prognoza kwoty długu Gminy Gnojnik wykazuje, że począwszy od 2023 roku Gmina Gnojnik będzie zdolna uchylać budżety zgodnie z zasadami określonymi w wyżej wymienionych przepisach. Skład Orzekający zauważa przy tym, że indywidualne wskaźniki zadłużenia Gminy Gnojnik po 2022 roku zostały obliczone w oparciu o prognozowane, optymistyczne wielkości dochodów bieżących oraz wydatków bieżących, podczas gdy w przyszłych latach będą one wyliczane na podstawie wielkości wynikających z rocznych sprawozdań budżetowych, czyli w oparciu o faktycznie wykonane wielkości. Oznacza to, że rzeczywiste możliwości Gminy Gnojnik w zakresie spłaty zobowiązań dłużnych mogą być wówczas inne, a więc także niższe niż obecnie prognozowane. Sugeruje się podjęcie działań oszczędnościowych zważywszy na rosnące koszty funkcjonowania jednostek tak by w przyszłych latach nie doprowadzić do zaciągnięcia, nieplanowanych aktualnie zobowiązań dłużnych.

Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w kolumnie 7.1 Załącznika Nr 1 wykazano dla roku 2022 różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi w kwocie minus 1.153.272,35 zł. Takie założenie skutkować będzie dużymi ograniczeniami Gminy w zakresie spłaty zobowiązań dłużnych w kolejnych latach. Wielkość wyniku operacyjnego wpływa bowiem na wskaźniki jednoroczne z kolumny 8.2, które z kolei kształtują dopuszczalny limit spłat zobowiązań dłużnych. Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność planowania (ale też i osiągnięcia) nadwyżki operacyjnej na wyższym poziomie, co wymaga podjęcia konkretnych, długofalowych działań zmierzających do uzyskania większych dochodów bieżących i jednocześnie oszczędności na wydatkach bieżących. Powyższe rodzi poważne wątpliwości, czy planując w roku 2022 deficyt operacyjny w dalszych latach będzie można osiągnąć nadwyżkę operacyjną na poziomie od kwoty 750.878,00 zł do kwoty 3.745.000,00 zł. Nieosiągnięcie bowiem w latach 2023-2035 nadwyżek operacyjnych w planowanych obecnie kwotach, może doprowadzić do trudności w zachowaniu relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Zdaniem Składu Orzekającego koniecznym jest bieżące monitorowanie poziomu zaciąganych zobowiązań i dokonywanych wydatków w stosunku do faktycznie pozyskiwanych dochodów biorąc pod uwagę konieczność zachowania płynności finansowej. Skład Orzekający zwraca jednocześnie uwagę, że w dacie wydawania niniejszej opinii nie są znane wymierne skutki finansowe dla budżetu Gminy Gnojnik w roku 2022 i w kolejnych latach budżetowych, wynikające z stale rosnącej inflacji oraz działań wojennych na terytorium Ukrainy, co również może niekorzystnie wpłynąć na sytuację finansową Gminy.

W związku z powyższym wydano opinię jak w sentencji.

P O U C Z E N I E

Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszej uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Katarzyna Augustynowicz- Skruch